

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ธุรกิจอุตสาหกรรมในครัวเรือนในอดีตที่ผ่านมา ยังไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควร ทั้งจากภาครัฐบาลและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเอกชนที่น่าจะเข้าไปมีบทบาทเป็นอย่างมากก็คือ ธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญของธุรกิจด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน ทั้งนี้เพราะการดำเนินธุรกิจด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน นอกจากจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาของชุมชนในท้องถิ่นนั้นๆแล้ว ยังเป็นธุรกิจหนึ่งที่ทำรายได้ให้กับประเทศไทยปีละหลายล้านบาท โดยการส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศ และยังในปัจจุบันได้เกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจไปทุกหนแห่งของประเทศแล้ว ก็ยิ่งทำให้อุตสาหกรรมในครัวเรือนดังกล่าว ประสบกับปัญหาการขาดแคลนเงินทุนในการดำเนินการ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การขาดสภาพคล่องทางการเงินมากขึ้นทุกขณะ

ในอดีตที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบกับปัญหาด้านการขาดดุลการค้ากับต่างประเทศมาโดยตลอด และมีดุลการค้าเกินดุลในช่วง 2 ไตรมาสแรกของปี 2541 ดังแสดงในตาราง 1.1

ตาราง 1.1 แสดงถึงการนำเข้า การส่งออก และดุลการค้า ของประเทศไทย ช่วงปี 2537 - 2541

มูลค่า : ล้านบาท

มูลค่า (ล้านบาท)	2537	2538	2539	2540	2541(ม.ค.-ก.ค.)
การนำเข้า	1,369,260.4	1,763,591.3	1,832,825.2	1,924,263.0	1,098,925.8
การส่งออก	1,137,601.6	1,406,310.1	1,411,039.3	1,806,932.2	1,367,396.5
ดุลการค้า	- 231,658.7	- 357,281.2	- 421,785.8	- 192,560.6	+ 268,460.7

ที่มา : กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ดังนั้น เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศโดยภาพรวมกระเตื้องขึ้นทั้งภาครัฐบาลและเอกชน จึงควรจะให้ความสนใจในเรื่องของการส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศให้มากขึ้นกว่าเดิม สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ได้ชื่อว่าการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกอยู่หลายประเภทด้วยกันและสามารถนำรายได้เข้าประเทศปีละหลายล้านบาท ดังแสดงในตาราง 1.2

ตาราง 1.2 แสดงปริมาณสินค้าส่งออกรายเดือน ในจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี 2541

หน่วย : ล้านบาทสหรัฐ

มูลค่า (ล้านบาท)	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม
1. ไม้แกะสลัก	1.03	1.13	1.58	1.10	1.07	1.63	1.38
2. ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	0.24	0.23	0.41	0.28	0.25	0.20	0.23
3. เซรามิค	0.69	0.87	1.03	0.90	0.80	0.79	0.99
4. เกษตร/เกษตรแปรรูป	0.67	0.39	0.49	0.50	0.23	0.23	0.62
5. ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	0.83	1.39	1.52	1.95	1.14	0.84	0.57
6. อิเล็กทรอนิกส์	1.46	1.62	1.88	1.03	1.55	1.24	1.32
7. อื่นๆ	0.64	0.79	1.31	0.77	0.85	1.07	0.82
รวม	5.56	6.42	8.22	6.52	5.89	6.00	5.93

ที่มา : สำนักงานการค้าต่างประเทศ เชียงใหม่

สำหรับการส่งสินค้าไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศก็เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถนำเงินตราจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ก็เป็นส่วนหนึ่งของการส่งออกสินค้าไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศ ที่สร้างรายได้ให้กับประเทศปีละหลายล้านบาท จากการสำรวจข้อมูลจำนวนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในครัวเรือนของจังหวัดเชียงใหม่พบว่า มีจำนวนโรงงานและเงินทุนในการประกอบการ แยกตามอำเภอต่าง ๆ ดังแสดงในตาราง 1.3

ตาราง 1.3 แสดงจำนวนโรงงาน เงินทุน จำแนกตามอำเภอต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่
ตั้งแต่ปี 2538 - 2540

อำเภอ	จำนวน โรงงาน	เงินทุน (บาท)
1. เมือง	391	1,184,668,800
2. จอมทอง	40	126,437,235
3. แม่แจ่ม	1	110,000
4. เชียงดาว	9	24,727,000
5. ดอยสะเก็ด	41	111,913,000
6. แม่แตง	24	63,610,800
7. แม่ริม	50	112,045,000
8. สะเมิง	1	117,000
9. ฝาง	43	116,403,000
10. แม่อาฮย	39	52,356,000
11. พร้าว	15	59,170,720
12. สันป่าตอง	55	148,058,000
13. สันกำแพง	99	325,724,000
14. สันทราย	63	249,533,000
15. หางดง	68	220,341,413
16. ฮอด	6	22,850,000
17. คอยเต่า	2	7,010,000
18. สารภี	93	251,223,800
19. เวียงแหง	-	-
20. ไชยปราการ	8	29,945,000
21. แม่วาง	5	16,280,000
22. กิ่งอำเภอคอยเต่า	2	4,690,000
รวม	1,055	3,127,213,768

ที่มา : สภาอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่

จากตาราง 1.3 จะเห็นว่ามีย่านโรงงานกระจุกตัวอยู่ในเขตอำเภอเมืองมากเป็นอันดับหนึ่ง ในเขตอำเภอสันกำแพงเป็นอันดับสองและอยู่ในเขตอำเภอสารภีเป็นอันดับที่สาม ซึ่งสินค้าส่งออกของโรงงานต่าง ๆ เหล่านั้น ได้แก่ เสื้อผ้าและสิ่งทอ (Garment and Textile) ไม้แกะสลัก (Wood Carving) เซรามิก (Ceramic) กระดาษสา และผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา (Saa Paper and Saa Paper Product) ของขวัญและของชำร่วย (Gifts and Souvenir) เฟอร์นิเจอร์ (Furniture) ของตกแต่งบ้าน (Household Product) ของเด็กเล่น (Toys and Games) อาหารและเครื่องดื่ม (Food and Drink) สินค้าร่ม (Umbrella) และอื่นๆ

ในปัจจุบัน ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในครัวเรือนส่วนใหญ่ จะประสบกับปัญหาด้านการขาดแคลนเงินทุนในการดำเนินการ ไม่ว่าจะปัญหาด้านเงินทุนที่ใช้ดำเนินการผลิต การสั่งซื้อวัตถุดิบหรือค่าใช้จ่ายด้านอื่นๆที่มีความจำเป็นต่อการผลิต จากการสำรวจกลุ่มลูกค้าเป้าหมายของกลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในครัวเรือน พบว่า กลุ่มลูกค้าที่ซื้อสินค้าจากผู้ประกอบการ จะประกอบด้วย 2 กลุ่มใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ (1) กลุ่มพ่อค้าคนกลาง (Middleman) ซึ่งประกอบไปด้วย พ่อค้าส่ง (Wholesaler) จะทำการซื้อสินค้าจากโรงงาน โดยชำระเงินค่าสินค้าล่วงหน้า 30% และชำระส่วนที่เหลืออีก 70% เมื่อผลิตสินค้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น ช่วงเวลาที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในครัวเรือนกำลังผลิตสินค้าตามคำสั่งซื้อของลูกค้าอยู่นั้นก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ เช่น ค่าจ้าง หรือใช้จ่ายในการซื้อวัตถุดิบ ซึ่งบางครั้งกิจการประสบปัญหากับการขาดสภาพคล่องทางการเงิน จึงทำให้ไม่สามารถผลิตสินค้าได้ หรือเกิดอุปสรรคในการผลิตตามมา ทำให้บางครั้งลูกค้าต้องยกเลิกคำสั่งซื้อสินค้านั้น ๆ เพราะผู้ประกอบการผลิตสินค้าไม่ทันตามกำหนด จึงทำให้ผู้ประกอบการเสียโอกาสในการที่จะจำหน่ายสินค้า และอีกทั้งยังเสียภาพพจน์อีกด้วย พ่อค้าปลีก (Retailer) ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ซื้อรายเล็ก ๆ ที่มีจำนวนการสั่งซื้อสินค้าแต่ละครั้งไม่มากนัก ปัญหาที่ผู้ประกอบการพบเมื่อดำเนินธุรกิจกับกลุ่มพ่อค้าปลีกก็คือ การชำระเงินค่าสินค้าของพ่อค้าปลีก ซึ่งจะมีการขอเครดิตในการชำระเงิน เช่นขอเครดิตการชำระเงิน 15 วัน หรือ 30 วัน แต่ในด้านการดำเนินการผลิตนั้น ผู้ประกอบการจำเป็นที่จะต้องนำเงินของกิจการมาใช้จ่ายในด้านการผลิตสินค้า การจ้างพนักงาน หรือการซื้อวัตถุดิบ ซึ่งในการผลิตแต่ละครั้งจะต้องใช้เงินในปริมาณที่ค่อนข้างสูง ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในครัวเรือนบางรายต้องเสียลูกค้าไป เนื่องจากไม่สามารถให้เครดิตกับลูกค้าได้อีกทั้งปริมาณเงินที่กิจการมีอยู่ก็ไม่เพียงพอที่จะผลิตสินค้าได้ (2) ผู้นำเข้าชาวต่างชาติ (Importer) จะเป็นกลุ่มผู้ซื้อที่มาจากต่างประเทศที่เดินทางมายังจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อหาซื้อสินค้าจากโรงงานโดยตรง เพราะการซื้อสินค้าจากโรงงานหรือแหล่งผลิตโดยตรงจะสามารถซื้อสินค้าได้ในราคาถูกกว่าซื้อผ่านตัวกลาง แต่ปัญหาที่พบก็คือปัญหาด้านการสื่อสารกับลูกค้าซึ่งผู้ประกอบการ

ก็จะไม่จ้างบุคลากรประจำโรงงานเพื่อใช้ในการเจรจาการค้าเพราะต้องเสียเงินในการจ้างพนักงาน ประกอบกับเงินทุนในการดำเนินการก็มีอยู่น้อย เป็นเหตุให้บางครั้งก็เสียโอกาสในการได้ลูกค้าไปอย่าง น่าเสียดายเช่นเดียวกัน

ดังนั้นจากข้อมูลดังกล่าวมาแล้วนั้น ทำให้มีความจำเป็นในการศึกษาด้านการบริการแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการในเขตดังกล่าว โดยต้องการศึกษาว่า ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมในครัวเรือนมีความต้องการแหล่งเงินทุนสำหรับดำเนินการมากน้อยเพียงใด ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการดำเนินการด้านนโยบายการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์มีอย่างไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อจะได้นำเอาผลจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ไปประกอบการวางแผนและการตัดสินใจในเรื่องนโยบายการให้สินเชื่อต่อไป ซึ่งจะเป็นการช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมในครัวเรือนดังกล่าวให้มีศักยภาพในการผลิตและการส่งออกมากยิ่งขึ้นอีกทั้งจะช่วยยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมในครัวเรือนให้มีความเจริญก้าวหน้าและมีความพร้อมสำหรับการแข่งขันในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึง โครงสร้างและบทบาทของธนาคารพาณิชย์ที่มีต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม ในครัวเรือน ของเขตพื้นที่อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อวิเคราะห์บทบาทของธนาคารพาณิชย์ในการบริการด้านการให้สินเชื่อ และข้อจำกัดในการให้สินเชื่อ เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมในครัวเรือนในเขตพื้นที่ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการด้านสินเชื่อของกลุ่มผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมในครัวเรือน ของเขตพื้นที่ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับ โครงสร้างและบทบาทของธนาคารพาณิชย์ ที่มีต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมในครัวเรือน สามารถสนองตอบต่อความต้องการสินเชื่อของกลุ่มผู้ประกอบการในเขตพื้นที่อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

2. ทำให้ทราบปริมาณเงินที่ให้กับกลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในครัวเรือนในเขตอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ กู๋ยืม ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนแก่กลุ่มผู้ประกอบการดังกล่าวต่อไป

3. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรค ในการขอใช้บริการด้านสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ของกลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในครัวเรือน ของเขตพื้นที่อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจด้านนโยบายการขยายฐานการให้สินเชื่อเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการให้มากยิ่งขึ้น และอีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการส่งออกด้วยหรือถ้าการขยายฐานสินเชื่อแก่กลุ่มผู้ประกอบการดังกล่าวไม่ได้มากพอ ก็จะสามารถหาแนวทางการให้สินเชื่อแก่กลุ่มอื่นๆ ที่มีศักยภาพต่อไป